

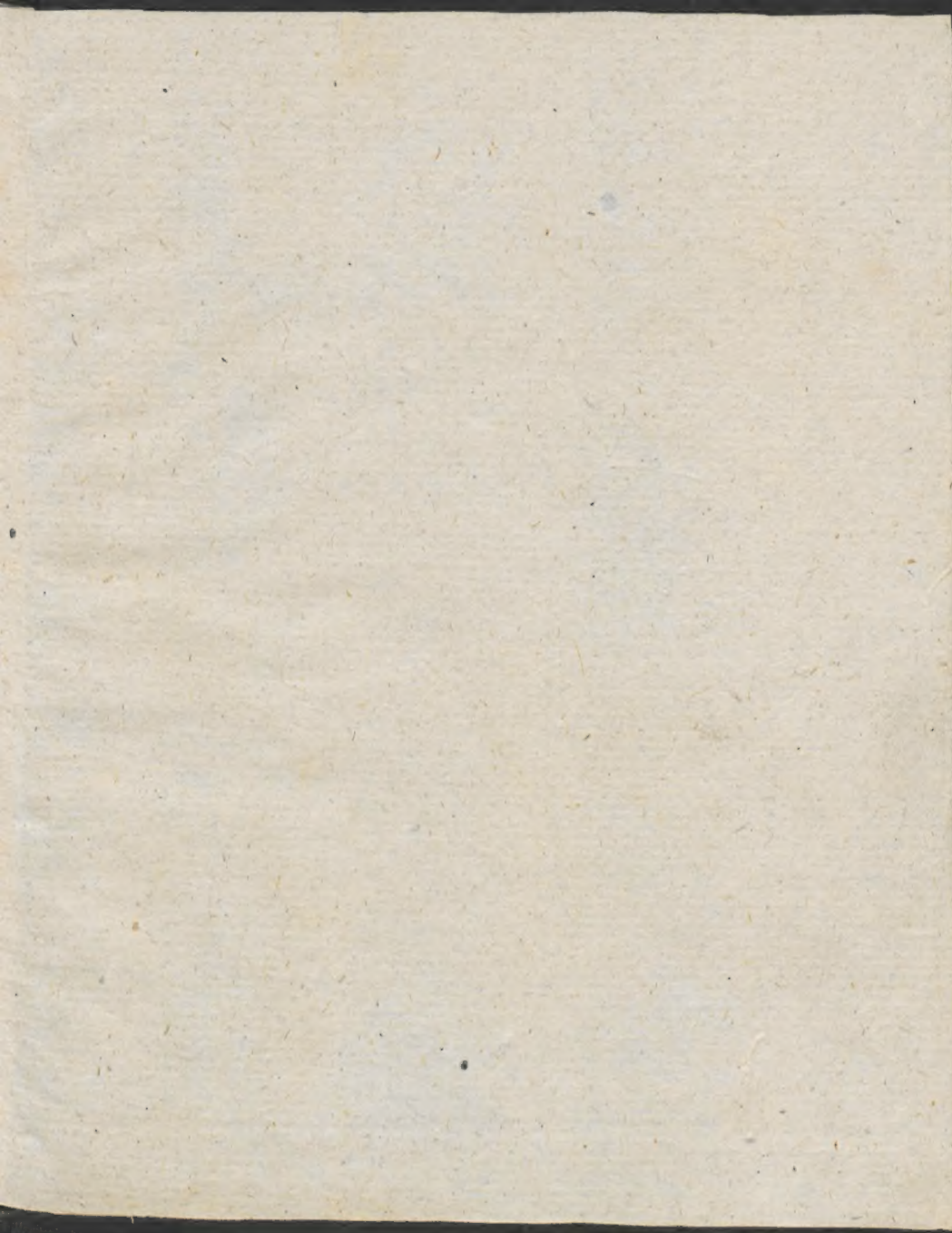
BIBLIOTEKA

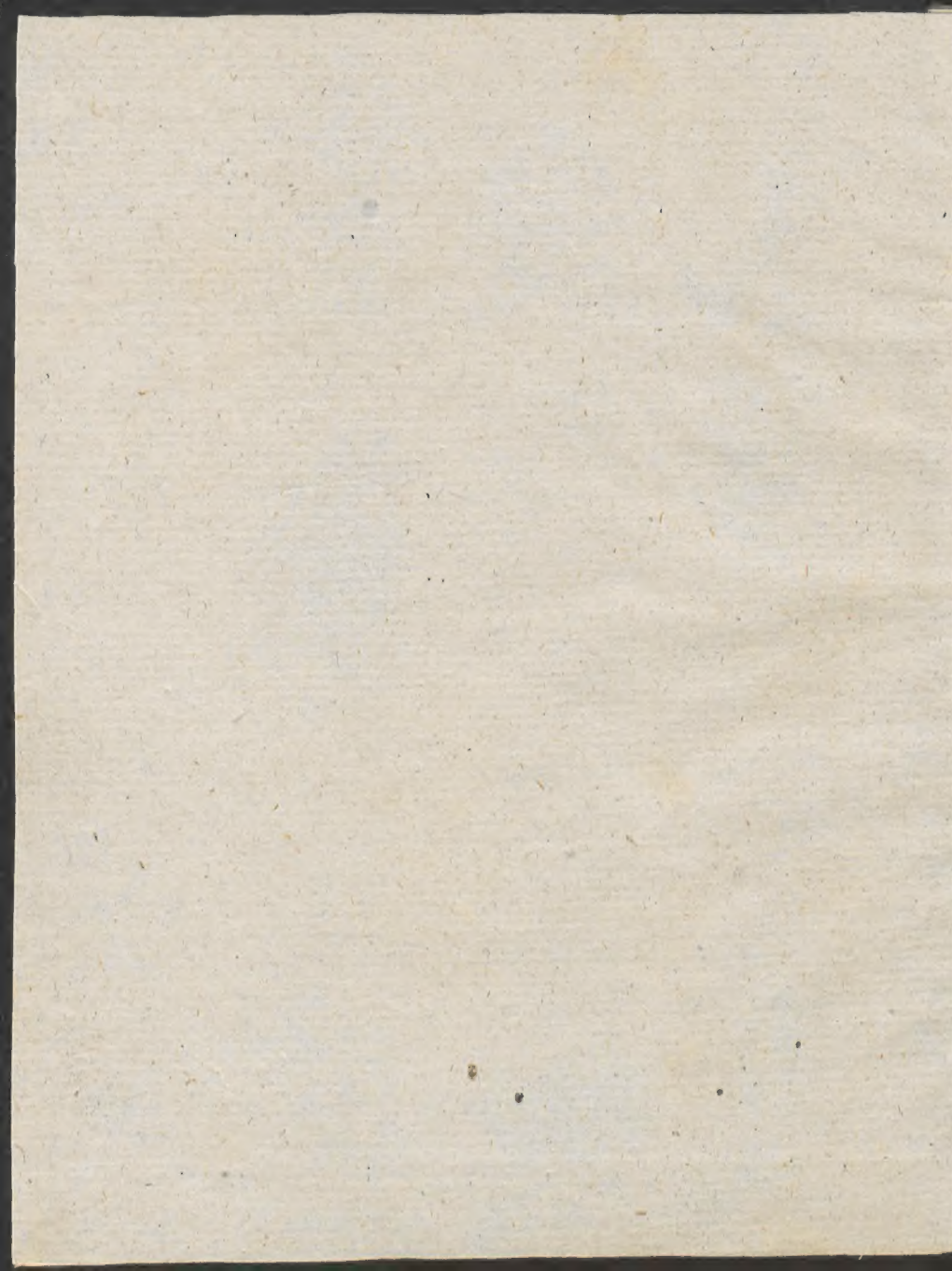
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

2387

na que
vna Do
vna, No
vna. vna
103

ENODATIO ECLIPSIUM LVNARIVM

Anno Domini 1535 futurarum.

Ad Longitudinem graduum 47 min: 30.

Quinq; hoc anno in globo terrestri Solis & Lunæ expectamus Eclipses, tres Solis & duas Lunæ; ex quibus tantum hæ duæ posteriores Lunæ in nostro horizonte, reliquæ infra horizontē apparebunt.

PRIMA ECLIPSIS LVNÆ ERIT DIE 3 MARTII

Plenilunium medium incidit in Diem 3 Hor: 8 min: 59 sec: 45
Intervallum inter mediam & veram oppositionem Additum est Hor: 0 min: 22
sec: 26. Equale tempus veræ oppositionis Die 3 Hor: 9 min: 22 sec: 11 Pro-
phæteris temporis subtrahit min. 3 sec. 0 exhibet tempus apprensus Die 3 Ho-
9 min. 17 sec. 11: quo tempore Sol tenet gr. 12 min. 45 sec. 30 et scilicet Luna
verò gr. 12 min. 45 sec. 30 Virginis. Præcessio Equinoctiorū vera Sig. 0 gr. 28 min. 25
sec. 20 Anomalia Solis æquata Sign. 8 gr. 1 min. 13 sec. 40. Anomalia Lunæ
æquata Sig. 11 gr. 14 min. 8 sec. 4. Semidiameter Lunæ min. 16 sec. 2 Semidia-
meter vmbre min. 43 sec. 5 Variatio vmbre sec. 49; hinc Semidiameter vmbre
limitata min. 42 sec. 16 Motus Latitudinis Lunæ Sig. 3 gr. 6 min. 30 sec. 39
exhibet veram latitudinem Lunæ min. 2 sec. 55 Meridianam descendentem. Ag-
gregatum Semidiameterum Lunæ & Vmbre min. 58 sec. 16. Pars Lunæ desisten-
min. 50 sec. 21 Digiti ecliptici 18 min. 50 sec. 31 Scrupula incidentiæ & moræ
dimidiæ simul min. 57 sec. 47 Solius incidentiæ min. 31 sec. 48 & moræ di-
midie solius min. 24 sec. 59 Quare tempus incidentiæ, facta diuisione scrupulo-
rum per verum motum horarum Lunæ min. 27 sec. 49, colligitur Hor. 1 min. 10
sec. 44 Tempus verò moræ dimidiæ in tenebris min. 55 sec. 59 Latitudo Lunæ
vera ad initium Eclipsis min. 2 sec. 20, ad finem min. 13 sec. 18 utraq; Meridia-
na descendens.

Continget autem hac Luna Eclipsis penes Caudam Draconis.

VILNÆ TYPIS ACADEMICIS SOCIETATIS IESV.

XVII-2387-II

4.103

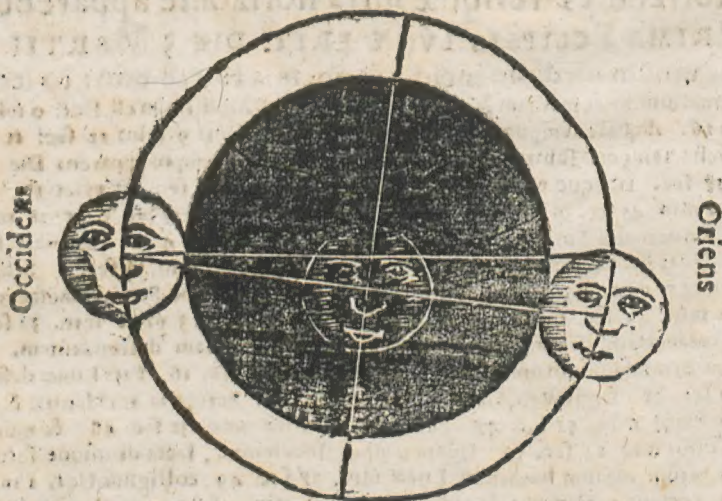
Conspectus ergo proposita Eclipsis Luna

	Horá	Min.	Sec	
Initium	7	12	0	
Initium totalis Eclipsis	8	22	44	Post
Mediū seu vera opposi:	9	17	11	meri-
Finis totalis Eclipsis	10	10	42	diem.
Extremum	11	20	26	

Ab initio Eclipsis, obscurabitur tota Luna intra Horam 1 min. 10 sec. 44. manebit in tenebris tota obscurata Horá 1 min. 47 sec. 58. Emerget totaliter e tenebris intra Horam 1 min. 10 sec. 44. Vnde tota Eclipsis durabit Horis 4 min. 9 sec. 26.

TYPVS ECLIPSIS,

Septentrio.

Meridies

Color Lune obscurate Griseus ad nigrū magis vergēs.

SECUNDA ECLIPSIS LUNÆ ACCIDIT DIE 28 AVGVSTI.

Plenilunium medium Die 27 Horā 13 min. 24 sec. 12. In-
teruallum inter mediam & veram oppositionem Addituum Hor. 3 min. 11 sec.
31, dat tempus æquale oppositionis veræ Horā 16 min. 35 sec. 43. Equatio
temporis Additiua 0 sec. 39, exhibet apparens tempus veri plenilunii Die 27 Hor.
26 min 36 sec. 22, seu Die Ciuili 28 Horā 4 min. 36 sec. 22 manè: quo tempore
Sol est in gr. 3 min. 52 sec. 20 Virginis. Luna gr. 3 min. 52 sec. 20 Piscium.
Præcessio æquinotiorum vera gr. 28 min. 25 sec. 37 Argumentum verum Lunæ
Sign. 4 gr. 15 min. 27 sec. 39 Argumentum verum Solis Sign. 1 gr. 23 min 4
sec. 52 Semidiameter Lunæ min. 17 sec. 39 Semidiameter Vmbræ min. 6 sec.
12 Variatio Vmbræ sec. 15: hinc Semidiameter Vmbræ limitata min. 45 sec. 16
Aggregatum Semidiameterum Lunæ & Vmbræ min. 63 sec. 35 Motus latitudinis
verus Sign. 9 gr. 2 min. 17 sec. 15, dat latitudinem veram min. 11 sec. 57 septen-
trionalem ascendentem; vt sit pars deficiens min. 51 sec. 38. Digiti Ecliptici 17
min. 32 sec. 21 Scrupula incidentiæ & moræ dimidiæ min. 62 sec. 27 Solius
moræ min. 25 sec. 5 Solius incidentiæ min. 37 sec. 22 His scrupulis diuisis per
verum motum horarium Lunæ, prodit tempus incidentiæ Horæ 1 min. 8 sec. 49.
Tempus moræ dimidiæ in tenebris min. 46 sec. 5 Verus motus horarius Lunæ
min. 32 sec. 39. Latitudo Lunæ vera ad initium Eclipsis min. 6 sec. 6, ad finem
min. 17 sec. 45, vtraq; septentrionalis ascendens

Continget hac Eclipsis circa Nodum euehentem seu Caput Draconis.

Apparebit ergo propositæ Eclipsis Luna

	Horā	min.	sec.	
Initium	2	41	37	
Initium totalis Eclipsis	3	50	17	ante
Mediū seu vera oppositio	4	36	22	meri-
Finis totalis Eclipsis	5	22	27	diem.
Extremum	6	31	7	

Ab initio Eclipsabitur tota Luna intra Horam 1 min. 8 sec. 49
Tota obscurata manebit in tenebris Horā 1 min. 32 sec. 10
Emerget totaliter è tenebris intra Horam 1 min. 8 sec. 40.

Durabit tota Eclipsis Horis 3 min. 49 sec. 30.

Porro cum ad eleuationem poli gr. 55 Dies 28 Augusti sit Hor. 13.
min. 57 sec. 28; Sol oriatur Hor. 5 min. 1 sec. 16, accidit vt nos
hanc totam Eclipsim non sumus visuri, verum tota obscurata So-
le oriente nobis occidet, & non nisi intra min. 21 sec. 11 post no-
strum occasum ex vmbra incipiet emergere illis, qui magis nobis
sunt occidentales. Finem totius Eclipsis spectabunt Sole oriente

& Luna occidente, quibus Latitudo est gr. 55, Longitudo gr. 25 min. 3 sec. 11; qui ferme sunt Angli prope lictus Germanici maris, ultra mediam Angliam septentrionem versus.

TYPVS ECLIPSIS

Septentrio.

Eolor Luna obscurata N iger cum viriditate.

ANNOTATIO

Quandoquidem Luminarium obscuraciones, singulis annis bis, ter et nonnunquam
 sexies contingant, nemo eas tanquam multorum malorum causam intueatur, ne-
 mo tanquam portenta auerferet: Noua Luna nulli horrorem incutit, nullus ex ea
 mala auguratur, eadē obscurata cur maioris inimica sit nobis? ratio non subest. Ca-
 rentiam luminis à Sole participati, quod, dixerit quispiam vnicam Luna virtutē
 agendi in hac inferiora, causam esse aduersorum effectuum: ast cū Noua eodem
 lumine ea sui parte qua nos respicit, careat, carebit & virtute agendi, ac conse-
 quenter, si obscurata est inimica viuentibus ob defectum participati luminis, à
 Noua hoc malum auerti non poterit. Communior Philosophorum sensus est,
 astra

astronon tantum per lumen tam participatum, quam congenitum in hac inferiora agere, sed etiam per occultas quasdam qualitates quas influentias vocarunt, quae, sublato à Luna per umbram terrae lumine Solis, non tolluntur: nisi easdem Nova Luna adimere, propter eandem rationem, velimus. Quare si quando Luminaria obscurata aduersi aliqui effectus comitentur, id non tam obscuratis, quam potissimum oppositis aut coniunctis cum alijs Planetis, & stellis fixis, adscribendum est; alioqui quotiescung; Luminaria obscurarentur, toties futura aduersa infallibiliter liceret ominari. quod nullus prudens Astrologus tentabit.

Záćmieniách kśiężycá w Roku Pańskim 1635.

Roku tego obaczym dwoie záćmienia kśiężycá bárzo wielkie. Pierwsze będzie 3. dnia Márcá w wieczor. Drugie 28. Augusta po pulnocy. Inŝych Stłonecznych iż ná náŝym Horizoncie widziane nie beda/ nie wspominam -

Pierwsze 3. dnia Márcá stánie się przy ogonie Smoczym / w Znaku Pánný wstópníu 12 min. 22

Pocznie się po godzinie 7 minuty 12.

Záćmisie cały kśiężyc po godz. 8 min. 22.

Srzodek záćmienia po godz. 9 min. 17

Żćiemności się wybiia po godz 10 m. 10

Koniec záćmienia po godz. 11 min. 20

Od poczatku záćmienia záćmi się cały kśiężyc po godzinie 1 minuty 10. w ćiemności będzie przez go-

długość i y minut 47. Będzie trwało zaciemnienie od
początku aż do końca godzin 4 minut. 9.

Sarba Księżyca zaciemnionego ślono czarna

W Torej zaciemnienie Księżyca dnia 28 Augusta/ be-
dziej przy głowie Smoczey: w Żnaku Ryb
w łopniu 3 min. 52.

Pocznie się zaciemnienie po godz. 2 m. 41

Zaciemi się cały Księżyc po godz. 3. min. 50

Szrodek zaciemnienia po godz. 4 min. 36

Ściemności się wybiła po godz. 5 min 22

Koniec zaciemnienia po godzinie 6 min. 31

Od początku zaciemnienia po godzinie 1 min. 8 zaci-
emi się cały Księżyc/ A będzie trwał w ciemności go-
dzine 1. min. 32. Zaciemnienie od początku aż do kon-
ca będzie trwało godzin 3 minut 49.

Gdyż zaciemnienia tego koniec przypada wpulgo-
dżiny po 6 / a nam Słońce wznidzie dnia 28 Augu-
sta po godzinie 5 minuty 1 / niedbaczym końca zaci-
emnienia / na który patrzeć beda Anglikowie / ktorzy
mieszkają przy brzegach Niemieckiego morza / gdy
im Słońce wschodzie / a Księżyc zapadać będzie.

Sarba Księżyca zaciemnionego ślono czarna.

Nauka o Minutach

Jż przez kwadransy czas początku/ szrodku/ y końca/
na przykład zaciemnienia Księżyca doskonale naznaczyć nie
moga Matematykowie / dzieła godzinie iedne na czes-
ści

Poranu.

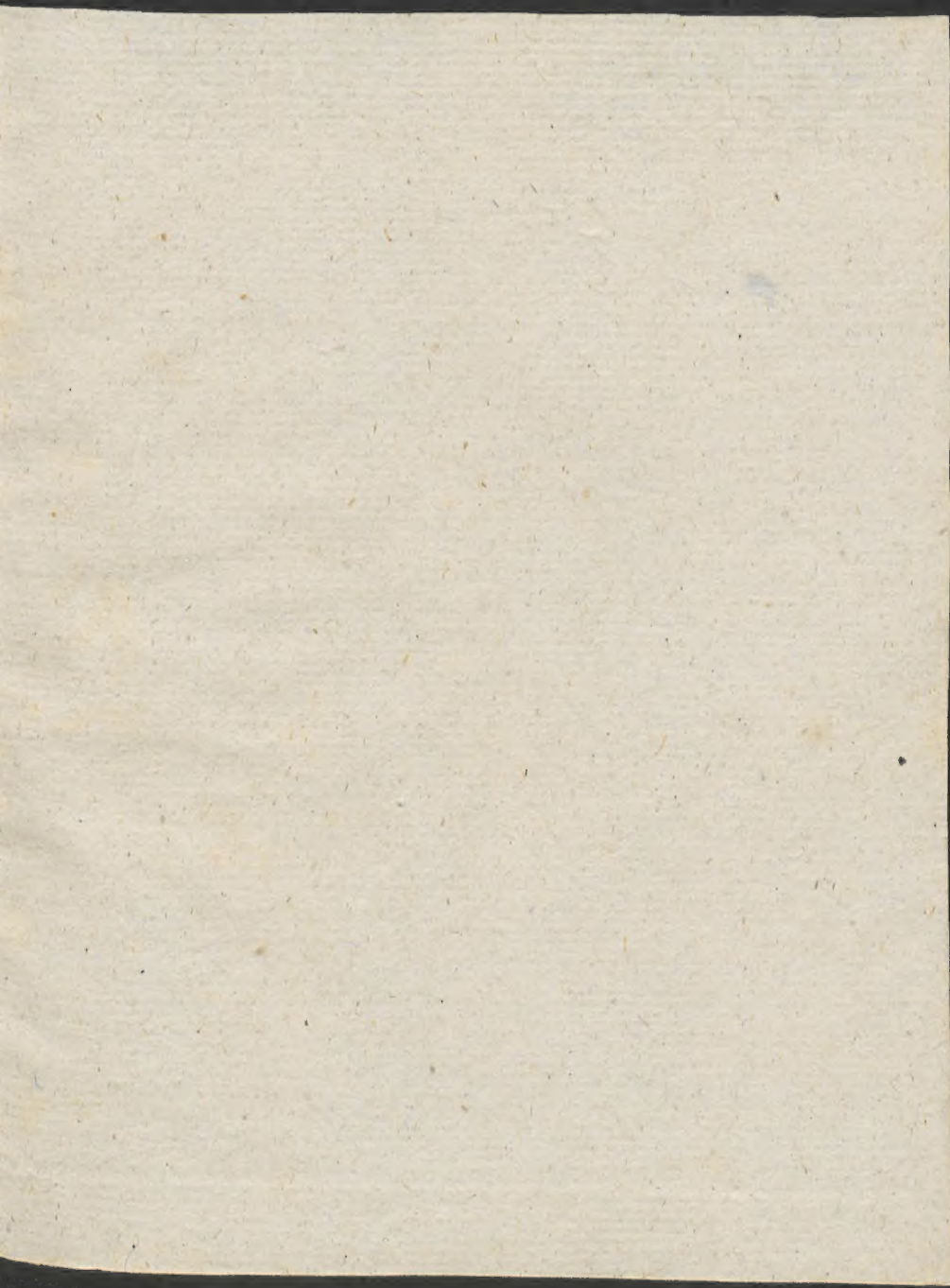
Ści Śeśćdziesiąt/ Ktore minuty zowia / potym każda
minute dziela znou na Śeśćdziesiąt części/ktore nazy-
waia secunda: y tak wiednym kwadransie iest minut
15/ wpulgodzinie minut 30 / we trzech kwadransach
minut 45.

Przestroga Zćmieniach.

Iest nauka codzienna/y niemal pierwsza w Phi-
losophii *De singularibus, & futuris contingentibus*
non datur scientia. To iest. O rzeczach Śzegulnych/
y o tych Ktore moga być y moga też nie być/ wiado-
mości mieć nie możemy. Takie są śmierć Pánow wiel-
kich/ czasow pewnych; spalenie miastá tego y owego;
w tym Roku álbo miesiacu. Że w sobote á nie w pia-
tek pšenica droga być ma/ y tym podobne/ Ktore z
gwiazd y obrotow niebieſkich żadna miara wiedziáne
być nie moga. Inſza ó Zćmieniach ſłońcá y Kſieżycá/
Ktore *Astronomus* wobrotach Niebieſkich biegly/nies-
omylne przepowiedzieć/ y ná ſilká tyſiecy lat/ może;
bo zćmienia nie są z przypadku iakiego/ ále z potrzeby
przyrodzonych obrotow Niebieſkich: álbowiem gdy
Kſieżyc ſtanie miedzy ſłońcem á wzrokie náſzym/ tak że
ſłońcá widzieć nie może/ Zćmienie ſłoneczne *neceſſario*
być muſi: Także y zćmienie Kſieżycá/ gdy ziemiá prá-
wie w poſtrodku miedzy Kſieżycem y ſłońcem ſie znay-
dzie. A te zćmienia pewnych czasow według nieomyl-
nych

wychy *Astronomom* wiadomych obrotow *Umbieskich*
byc musza. Z tego samego zaciemienia iak wiele prasz-
kikuiia ludzcie/ to iuz o przyszlym zlym powietrzu; to
o innych chorobach; to o glodzie etc. ze iednym slowem
tak sie ludzcie pospolicie zaciemienia boia/ ze tez niektorzy
dla iakieysy zarázy patrzac na nie niechca. A to skad?
Jeżeli dla tego ze księżyc nie iest od slonca oswiecony?
o toczy księżyc zawsze miał być w pełni/ a nigdy w lo-
wik/ gdy takze taka sloneczna swiatloscia nie świeci/
ktore° sie iednak nielekamy. Jeżeli dla tego/ ze księżyc
ma moc zaráżaiaca? Nie wiem Ktoby ja iemu przez
zaciemienie przyrzucil. Cień ziemi? a cień nie inzego nie
iest tylko niebytnosc swiatlosci. Jeżeli tedy w lo-
wiku niebytnosc swiatlosci Sloneczney niezaráża
księżycá/ czemu go ma gdy sie zaciem zaráżic? Nie mo-
wie żeby iakieykolwiek odmiany ono tak nagle slonecz-
ney swiatlosci przez cień ziemi odiecie nic uczynilo/ ale
tylko to mowie/ ze zaciemienie nie iest z siebie tak skro-
dliwe/ żeby iakie wielkie zle efekty miało po sobie ostá-
wować: lecz gdy sie trasi/ że za zaciemieniem iakie zle
nastapi/ to nie zaciemieniu/ ale raczej inzym Planetom
y gwiazdom/ ktore z księżycem złączone/ albo przeciw
położone takie skutky sprawuia/ przyczytac sie ma.

Ad Maiorem Dei Gloriam

5518.

70412

14

